Dosarul nr. 2-26/2021
(2-21000-12-2-04012021)

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

26 aprilie 2023 mun. Chișinău

Judecătoria Chişinău, sediul Centru
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Oxana Parfeni
Grefier Eugen Bejenaru

examinând în sediul instanței, în ședință publică cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Frigotir” în proces de insolvabilitate împotriva Marinei Podoleaco, Eșanu Alina și Eșanu Angela cu privire la repararea prejudiciului material,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

La 31 decembrie 2020 SRL „Frigotir” în proces de insolvabilitate a depus cerere de chemare în judecată împotriva Marinei Podoleaco, Eșanu Alina și Eșanu Angela cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău nr.2i-630/17 din 28.11.2017 s-a constatat insolvabilitatea debitorului SRL „Frigotir” și s-a intentat procesul de insolvabilitate, fiind desemnat administratorul autorizat Sergiu Guțu.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr.2i-517/18 din 03.12.2018 s-a dispus trecerea la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului debitorului SRL „Frigotir” și distribuirii produsului rezultat, cu dizolvarea debitorului, fiind desemnat în calitate de lichidator Bostan Tatiana.

Menționează că potrivit actului judecătoresc și prevederilor Legii insolvabilității, organele de conducere a SRL „Frigotir” în proces de insolvabilitate au fost înlăturate de la gestiunea întreprinderii și obligate să transmită lichidatorului desemnat gestiunea societății pe bază de inventar și de bilanț, să transmită patrimoniul societății împreună cu registrele, actele, inclusiv de constituire, contabile, financiare, corespondența ce ține de activitatea comercială și ștampilele acesteia.

Remarcă că în scopul executării hotărârii judecătorești, conform art.107 Legea insolvabilității și art.43 alin.(3) Legea contabilității, lichidatorul a notificat organele de conducere a SRL „Frigotir” în proces de insolvabilitate la adresa de domiciliu, informându-i despre obligația predării în termen de 3-5 zile a tuturor documentelor ce confirmă drepturile societății asupra patrimoniului ei, documentele contabile, ștampila etc, însă copârâții nu au executat cerințele legale și nu au prezentat activele întreprinderii și nu au comunicat unde se găsesc acestea.

Susține că în vederea reconstituirii tabloului patrimonial al SRL „Frigotir” în proces de insolvabilitate, odată cu remiterea notificărilor la organele relevante au fost solicitate concomitent

și datele consemnate în registrele publice privind evidența bunurilor înregistrate după societatea insolvabilă.

Notează că toate întreprinderile și instituțiile interpelate au confirmat că după SRL „Frigotir” în proces de insolvabilitate sunt înregistrate trei unități de transport, dar nu au putut fi identificate în natură până la moment în scopul includerii acestora în masa debitoare. Totodată Serviciul Informațional al Rapoartelor Financiare de pe lângă Biroul Național de Statistică prin scrisoarea nr.19/263 din 23.07.2020 a informat lichidatorul că activele SRL „Frigotir” în proces de insolvabilitate conform ultimului raport financiar prezentat pentru anul 2015 depus la 25.03.2016 constituie 12 382 001.

Reține că până în prezent nu au fost identificate bunurile declarate în activul întreprinderii din anul 2016, motiv pentru care s-a constatat lipsa acestor active. La începutul anului 2016 SRL „Frigotir” a declarat că dispune de active în sumă totală de 12 383 001 lei, iar la intentarea procesului de insolvabilitate și până la moment suma indicată nu are acoperire materială și/sau financiară. Bunurile care asigurau valoarea activelor declarate în raportul financiar, la moment nu pot fi identificate de lichidator, acestea fiind retrase/sustrase din proprietatea SRL „Frigotir” cu scopul de a le deturna de lichidator, creditorii validați în procesul de insolvabilitate și de a face imposibilă urmărirea și valorificarea acestora în cadrul procesului de insolvabilitate.

Consideră că prin acțiunile/inacțiunile pârâților a fost cauzat întreprinderii insolvabile prejudiciu material în sumă totală de 12 382 001 lei.

Citează prevederile art.76 alin.(1) Legea cu privire la societățile cu răspundere limitată nr.135 din 14.06.2007 și menționează că pârâtul are calitatea de administrator al SRL „Frigotir” și respectiv prin netransmiterea documentelor contabile, neprezentarea activelor întreprinderii insolvabile a cauzat un prejudiciu în valoare de 12 382 001 lei pentru care se face vinovat.

Potrivit informației Agenției Servicii Publice, administrator al SRL „Frigotir” este înregistrată Marina Podoleaco (anterior Cebotari). Potrivit ordinelor de angajare nr.22 și nr.24 din 10.12.2015 Eșanu Alina și Eșanu Angela au fost angajate în calitate de contabile la SRL „Frigotir” începând cu 01.10.2015. Astfel, la data când SRL „Frigotir” a prezentat ultimul raport financiar, responsabil de gestiunea întreprinderii au fost pârâtele.

Reiterează că pârâtele Cebotari Marina, Eșanu Angela și Eșanu Alina au acționat cu rea-credință față de activele întreprinderii insolvabile, nu au depus diligență necesară privind gestionarea acestora și prin neprotejarea intereselor creditorilor persoanei juridice au cauzat un prejudiciu în sumă totală de 12 382 001 lei.

Consideră că membrii organelor de conducere a debitorului sunt vinovate de dispariția activelor în legătură cu nu au prezentat în termenul stabilit documentele de evidență contabilă, bunurile întreprinderii insolvabile declarate în raportul financiar pentru anul 2016, se eschivează de la executarea hotărârii instanței de insolvabilitate și urmează să fie atrase la răspundere juridică. Vinovăția pârâtelor este argumentată și de faptul că acestea nu au prezentat activele, fiind ascunse, sustrase și întreprinderea nu poate să-și onoreze creanțele sale față de creditorii validați în procesul de insolvabilitate.

La 12.11.2020 a expediat în adresa de domiciliu a pârâtelor notificare, prin care a solicitat efectuarea transferului prejudiciului cauzat pe contul de acumulare gestionat de lichidator, însă avizele de recepție au fost returnate cu mențiunea „nereclamat”.

Astfel, SRL „Frigotir” în proces de insolvabilitate solicită încasarea de la Podoleaco Marina, Eșanu Alina și Eșanu Angela în beneficiul său prejudiciul format din valoarea activelor în sumă totală de 12 382 001 lei și cheltuielile de judecată (f.d.2-5).

Prin mandatul nr.1574530 din 26 februarie 2021 avocatul Cașu Iulian a fost împuternicit de Podoleaco Marina să-i reprezinte interesele în instanțele de judecată (f.d.64)

La 19 martie 2021 avocatul Cașu Iulian a depus în interesele Marinei Podoleaco referință, prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, invocând că lichidatorul SRL „Frigotir" în proces de insolvabilitate nu a prezentat raportul provizoriu anexat la dosarul de insolvabilitate la etapa intentării procedurii de insolvabilitate în care urma a fi indicate pricinile care au dus la insolvabilitatea debitorului, dar și persoanele cărora le-ar fi imputabilă această stare de insolvabilitate. Membrii organelor de conducere nu răspund material pentru o simplă incapacitate managerială, dar pentru săvârșirea unor fapte cu caracter ilicit, urmărind de regulă deturnarea activității de la realizarea scopului pentru care a fost constituită societatea debitoare și satisfacerea unui interes personal sau al unui terț, calificarea acestei forme de răspundere având un caracter delictual în toate situațiile.

Menționează că se repară numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite, adică prejudiciul efectiv demonstrat, condiție stipulată în art.1398 alin.(2) Codul civil.

Consideră că pentru atragerea la răspundere delictuală a administratorului urmează a fi întrunite toate condițiile cum ar fi: fapta prejudiciabilă, prejudiciu – sub forma unei părți a pasivului patrimonial al debitorului insolvabil, legătura de cauzalitate dintre faptă și pasiv, vinovăția – sub formă intenției sau culpei și toate acestea în cumul au creat starea de insolvență a debitorului.

Remarcă că reclamantul nu a indicat în cererea de chemare în judecată acțiunile culpabile și urmările concrete imputate pârâtei Podoleaco Marina.

Indică că prin contractul de vânzare-cumpărare a părții sociale din 31.03.2016 Podoleaco (Cebotari) Marina a vândut Alinei Eșanu partea socială ce reprezintă 100% capitalul social al SRL „Frigotir". Potrivit procesului-verbal al adunării fondatorilor SRL „Frigotir" nr.6-30-2016 din 30.03.2016, Podoleaco Marina a fost eliberată din funcția de administrator al societeții.

Prin declarația autentificată notarial din 05.11.2019 copârâtele Eșanu Angela și Eșanu Alina au recunoscut faptul că deși Podoleaco Marina în perioada 29.09.2015-10.02.2015 și 24.09.2015-31.03.2016 a figurat în calitate de administrator al SRL „Frigotir", aceasta nu a participat la gestiunea și administrarea societății, nu a semnat rapoarte financiare, bilanțuri contabile sau careva acte contabile și/sau bancare, nu a primit în administrarea bunurile întreprinderii, nu a semnat careva acte în interesele firme, nu a deținut și nu deține careva acte aferente activității economice ale debitorului insolvabil.

Mai invocă că potrivit extrasului Inspectoratului General al Poliției de Frontieră privind baza de date a sistemului informațional automatizat, la punctele de trecere controlate de autoritățile oficiale moldovenești, autocamionul cu numărul de înmatriculare *****, marca „VAN ECK", vin cod *****, a.f.2003 a părăsit teritoriul R.Moldova la 26 martie 2016, autocamionul cu numărul de înmatriculare *****, marca „VOLVO FH4X2T, vin cod *****, a.f 2007 a părăsit teritoriul R.Moldova la 13.09.2015 și autocamionul cu numărul de înmatriculare *****, marca „Koegel SVKT 24, vin cod *****, a.f.2002 a părăsit teritoriul RM la 25.03.2016.

Reține că lichidatorul SRL „Frigotir" în proces de insolvabilitate, Bostan Tatiana îi sunt cunoscute aceste informații și nu a întreprins nici o acțiune în vederea localizării, anunțării în căutare a acestor autocamioane și identificării persoanelor fizice, care au traversat frontiera cu aceste mijloace de transport.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 19.02.2020, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16.06.2020 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul SRL „Frigotir", Bostan Tatiana către Podoleaco Marina, Eșanu Angela și Eșanu Alina

privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil.

Conchide că la examinarea chestiunii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil sunt aplicabile prevederile art.1998 alin.(2) Codul civil și a fost examinată posibilitatea atragerii la răspundere civilă delictuală a copârâtelor prin prisma Legii insolvabilității, coroborate cu prevederile Codului civil și Legii privind societățile cu răspundere limitată nr.135 din 14.06.2007 (f.d.65-69).

În ședința de judecată reprezentantul SRL „Frigotir" în proces de insolvabilitate, Bostan Gheorghe a susținut cererea de chemare în judecată pe motivele de fapt și de drept invocate solicitând admiterea acesteia.

Reprezentantul pârâtei Podoleaco Marina, avocatul Cașu Iulian nu a recunoscut acțiunea și a solicitat respingerea acesteia pe motivele de fapt și de drept invocate în referință.

Copârâtele Eșanu Angela și Eșanu Alina în ședința de judecată nu s-au prezentat, fiind legal citate, dar au solicitat examinarea cauzei în lipsa acesteia, fiind admise cererile acestora.

Aprecierea instanței de judecată:

Audiind reprezentanții părților, examinând cererea de chemare în judecată, referința depusă şi materialele dosarului, în raport cu prevederile legale ce guvernează spața dată, instanța de judecată consideră necesar de a respinge cererea de chemare în judecată din următoarele motive.

În ședința de judecată s-a constatat că la 20 august 2012 SRL „Frigotir" a fost înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice cu sediul str.***** mun.Chișinău, administrator și asociat unic Eșanu Aliona. La 28 decembrie 2012 au fost înregistrate modificările operate în documentul de constituire privind majorarea capitalului social până la 971 601 lei. La 29.09.2014 au fost consemnate în Registrul de stat date cu privire la desemnarea administratorului Cebotari Marina, iar la 10.02.2015 a fost desemnată Eșanu Alina. La 24.09.2015 au fost înregistrate modificările operate în documentele de constituire cu privire la schimbarea componenței asociaților, după cum urmează asociat unic și administrator Cebotari Marina (f.d.6, 90).

Potrivit ordinelor nr.22 și 24 din 10 decembrie 2015, Eșanu Alina și Eșanu Angela au fost angajate la SRL „Frigotir" în calitate de contabil din 01.10.2015 (f.d.10-11).

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 28.11.2017 s-a admis cererile introductive depuse de reprezentantul creditorului SRL „Trans Ager", Bulat Anatolie și reprezentantul Biroului Vamal Centru, Cebanenco Vladimir, s-a constatat insolvabilitatea debitorului SRL „Frigotir" și s-a intentat procesul de insolvabilitate față de aceasta, fiind desemnat în calitate de administrator al insolvabilității Guțu Sergiu (f.d.7,92).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03.12.2018 s-a dispus trecerea la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului debitorului SRL „Frigotir" și distribuirea produsului rezultat, cu dizolvarea debitorului, fiind investit în funcția de lichidator, administratorul autorizat Tatiana Bostan (f.d.8, 93-94).

Potrivit situației financiare pentru perioada 01.01.-31.12.2015, SRL „Frigotir" dispunea la sfârșitul perioadei de gestiune total active și pasive 12 382 001 lei (f.d.22-25).

Lichidatorul SRL „Frigotir" în proces de insolvabilitate, Bostan Tatiana prin prezenta cerere de chemare în judecată solicită în temeiul art.1998 Codul civil încasarea de la Podoleaco Marina, Eșanu Alina și Eșanu Angela în beneficiul debitorului insolvabil prejudiciul format din valoarea activelor, care sunt ascunse/sustrase în sumă totală de 12 382 001 lei și cheltuielile de judecată.

Conform art.1998 alin.(1) și (2) Codul civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

Din sensul normei de drept citate rezultă că pentru antrenarea răspunderii delictuale sunt necesare întrunirea următoarelor condiții: prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă şi prejudiciu și vinovăția. Lipsa unei condiții, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală.

Față de probatoriul administrat în cauză, instanţa de judecată apreciază că în speță nu sunt îndeplinite toate condiţiile enumerate mai sus.

Aşadar, răspunderea delictuală se poate angaja în rezultatul încălcării unei obligaţii legale de a nu leza drepturile altora prin fapte ilicite.

O faptă este ilicită atunci când este contrară legilor imperative şi bunelor moravuri, având ca efect încălcarea sau atingerea drepturilor subiective sau cel puţin a intereselor legitime ale altor persoane.

Instanța de judecată reține că prezentarea situației financiare pentru perioada 01.01.-31.12.2015 în care se indică că SRL „Frigotir" dispunea la sfârșitul perioadei de gestiune total active și pasive 12 382 001 lei nu atestă că copârâtele ca membre a organelor de conducere a debitorului insolvabil poartă răspundere delictuală în acest cuantum, nefiind îndeplinite cumulativ cele patru condiții (f.d.22-25).

Or, reclamantul contrar prevederilor art.118 alin.(1) Codul de procedură civilă nu a probat că prejudiciul pretins de 12 382 001 lei este cauzat de pârâte ca urmare a unei fapte ilicită (acțiuni și/sau inacțiuni ilegale stabilite), raportul cauzal dintre faptă şi prejudiciu și vinovăția acestora.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 19 februarie 2020, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2020 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul SRL „Frigotir" către Podoleaco Marina, Eșanu Alina și Eșanu Angela privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organelor de conducere ale debitorului insolvabil (f.d.70-86).

Instanțele de judecată au respins argumentele lichidatorului cu referire la situația financiară a debitorului SRL „Frigotir" că anterior deținea active în cadrul procesului de insolvabilitate și au constatat că deși activele nu au putut fi identificate nu a fost stabilită legătura cauzală dintre această faptă și cauzarea stării de insolvabilitate, nefiind menționat prin ce se manifestă vinovăția persoanelor responsabile și cine anume se face responsabil de această faptă, respectiv nu poate constitui prin sine însăși temei de atragere la răspundere subsidiară a pârâților. Simplul fapt al neexecutării ordinului lichidatorului de transmitere a actelor contabile și a bunurilor întreprinderii insolvabile nu poate genera nici un raport juridic civil de răspundere delictuală a persoanei obligate în acest sens.

În conformitate cu art.123 alin.(2) și art.254 alin. (3) Codul de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluţionată anterior în instanţă de drept comun sau în instanţă specializată sînt obligatorii pentru instanţa care judecă cauza şi nu se cer a fi dovedite din nou şi nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleaşi persoane.

După ce hotărîrea rămîne irevocabilă, părţile şi ceilalţi participanţi la proces, precum şi succesorii lor în drepturi, nu pot înainta o nouă cerere de chemare în judecată cu aceleaşi pretenţii şi în acelaşi temei, nici să conteste în alt proces faptele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea judecătorească irevocabilă.

Hotărârile judecătorești confirmă incontestabil că nu sunt întrunite condițiile răspunderii civile delictuale conform art.1998 Codul civil față de nici unul dintre pârâtele Podoleaco Marina, Eșanu Alina și Eșanu Angela, inclusiv pentru acțiunile imputate de ascundere/sustragere a activelor întreprinderii.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurispudenţa sa constată a statuat că existența unei hotărâri judecătorești poate fi invocată în cadrul unui alt proces, ca autoritate de lucru judecat, atunci când se invocă exclusivitatea hotărârii, sau cu putere de lucru judecat când se invocă obligativitatea sa, fără ca în cel de-al doilea proces să fie aceleași părți, excepția autorității de lucru judecat urmărind în primul rând un scop legitim, deoarece vizează fără îndoială, să garanteze securitatea raporturilor juridice în materie civilă (Cauza Caracas contra României).

Curtea a relevat că instanțele sunt obligate să țină cont de constatările de fapt din procedurile judiciare anterioare, iar repunerea în discuţie a situaţiei soluţionate definitiv prin alte hotărâri constituie o încălcare a art.6 § 1 al Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturile Omului şi a Libertăţilor Fundamentale *(cauzele Tudor Tudor contra României, Unedic contra Franţei).*

Prin urmare, alegațiile reclamantului că prin netransmiterea documentelor contabile, neprezentarea activelor întreprinderii insolvabile, pârâtele au cauzat un prejudiciu în valoare de 12 382 001 lei sunt declarative și nu constituie temei de admitere a acțiunii.

Astfel, din considerentele menţionate, instanţa de judecată consideră necesar de a respinge acțiunea civilă.

În conformitate cu prevederile art.236 CPC, instanța de judecată,-

h o t ă r ă ş t e :

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Frigotir” în proces de insolvabilitate împotriva Marinei Podoleaco, Eșanu Alina și Eșanu Angela cu privire la repararea prejudiciului material, ca neîntemeiată.

Se încasează de la SRL „Frigotir” în proces de insolvabilitate în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 50 000 (cincizeci mii) lei, care urmează să fie achitate nu mai târziu de 6 luni din data adoptării prezentei hotărâri.

Hotărârea cu drept de apel în Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Oxana Parfeni

Notă: În conformitate cu art.236 alin.7 CPC, în legătură cu faptul că, președintele ședinței, judecătorul Oxana Parfeni este în imposibilitatea obiectivă de a semna hotărîrile motivate, textul integral al hotărârii este semnat de Președintele interimar al Judecătoriei Chișinău, Dl Șova Nicolae.

Președintele interimar al Judecătoriei Chișinău Șova Nicolae